

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Kevätpaketti: EU:n toimintasuunnitelma vuosituhatosen kehitystavoitteiden saavuttamiseksi”

(2010/C 267/05)

ALUEIDEN KOMITEA

- pitää tärkeänä palauttaa mieliin alue- ja paikallisviranomaisten keskeisen roolin palvelujen tarjoamisessa ja organisoimisessa demokraattisen ja tehokkaan hallinnon periaatteiden mukaisesti niin, että päämääränä on kansalaisten hyvinvoinnin parantaminen.
- toteaa, että ellei paikallistason kehitystarpeita oteta huomioon esimerkiksi tukemalla maaseudun pieniä tiloja, maaltapako lisää kurjuutta hallitsemattomiksi muuttuvissa megalopoleissa tai voimistaa muuttoliikkeitä muihin maihin.
- kehottaa komissiota ottamaan huomioon kyseisen paikallisen kehitysyhteistyöulottuvuuden laadittaessa kumppanimaiden kanssa maita tai (usean maan) alueita käsitteleviä strategia-asiakirjoja. Komitea muistuttaa, että alue- ja paikallisviranomaiset on tässä yhteydessä kutsuttava mukaan kehitysyhteistyöohjelmien suunnitteluun ja toteutukseen. Globalisaation haasteisiin vastaaminen edellyttää kyseisten viranomaisten huomioon ottamista, sillä ne ovat itse paikalla vastuussa demokraattisesta hallinnosta ja paikalliskehityksestä.
- pitää sitäkin valitettavampana, ettei ensimmäisessä komission tiedonannossa mainita nimenomaisesti EU:n ja avunsaajamaiden alue- ja paikallisviranomaisia vuosituhatosen kehitystavoitteiden toteuttamiseen osallistuvina tahoina.
- katsoo, että voitaisiin tutkia sitä, että jokainen Euroopan 100 000 alue- ja paikallisyhteisöstä päätäisi kulloistakin kansallista lainsäädäntöä noudattaen osoittaa vapaaehtoisesti kehitysapuun vähintään 1 euron asukasta kohti vuodessa. Ne alue- ja paikallisviranomaiset, jotka eivät suoraan toteuta hajautetun kehitysyhteistyön toimia, voisivat maksaa osuutensa paikallisyhteisöjen kehitysapurahastoon. Kehitysyhteistyöhön epäsuorasti vaikuttavia toimia (esimerkiksi suuren yleisön valveuttaminen köyhyydestä maailmassa) voitaisiin myös hyödyntää tässä yhteydessä.

Yleisesittelijä:	Christophe Rouillon (FR, PSE), Coulainesin kunnanjohtaja
Viiteasiakirjat:	<ol style="list-style-type: none"> 1) Komission tiedonanto ”Kaksitoistakohtainen EU:n toimintasuunnitelma vuosituhanneen kehitystavoitteiden tueksi” (KOM(2010) 159 lopullinen) ja viisi valmisteluasiakirjaa seuraavista aiheista: <ul style="list-style-type: none"> — Vuosituhannen kehitystavoitteiden eteneminen ja jäljellä olevat haasteet, SEC(2010) 418 final — Vuoden 2010 kertomus kauppa-avusta, SEC(2010) 419 final — Vuoden 2010 kertomus julkisesta kehitysavusta, SEC(2010) 420 final — Vuosien 2010–2013 työohjelma EU:n politiikkojen johdonmukais- tamiseksi, SEC(2010) 421 final — Vuoden 2010 kertomus avun tuloksellisuudesta, SEC(2010) 422 final 2) Komission tiedonanto ”Verotus ja kehitys” (KOM(2010) 163 lopullinen) ja asiakirja SEK(2010) 426 3) Useita teemakohtaisia tiedonantoja seuraavista aiheista: elintarviketurva (KOM(2010) 127 lopullinen), humanitaarinen elintarvikeapu (KOM(2010) 126 lopullinen), EU ja globaali terveys (KOM(2010) 128 lopullinen), kou- lutus (SEC(2010) 121 final) sekä vuosien 2010–2015 toimintasuunni- telma sukupuolten tasa-arvon edistämiseksi kehitysyhteistyössä (SEC(2010) 265 final)

I POLIITTISET SUOSITUKSET

ALUEIDEN KOMITEA

A Yleistä

1. yhtyy komission poliittiseen tahtoon säilyttää Euroopan unionin (EU) johtava asema maailmanlaajuisessa köyhyyden torjunnassa, johon ryhdyttiin vuonna 2000, kun YK hyväksyi vuosituhanneen kehitystavoitteet ⁽¹⁾.

2. on tyytyväinen, että komissio on laatinut EU:n kaksitoistakohtaisen toimintasuunnitelman, joka pohjautuu edellä mainituista asiakirjoista koostuvaan ”kevätpakettiin”. EU:n tavoitteena on laatia yhteinen kanta New Yorkissa 20.–22. syyskuuta 2010 pidettävään YK-huippukokoukseen. Vakavan talous-, sosiaali- ja finanssikriisin vallitessaakin perimmäisenä tavoitteena on tehostaa toimia sen kurjuuden vähentämiseksi, josta sadat miljoonat naiset, miehet ja lapset kärsivät, ja määritellä konkreettisesti, miten toteutetaan vuoteen 2015 ulottuviin vuosituhanneen kehitystavoitteisiin liittyvät sitoumukset.

3. katsoo, että nämä hyvin analyttiset ja runsaasti ehdotuksia sisältävät asiakirjat luovat pohjan tilanteen kartoittamiselle

⁽¹⁾ Tavoite 1: Puolitetään köyhyys ja nälänhätä maailmassa. Tavoite 2: Taataan peruskoulutus kaikille. Tavoite 3: Edistetään sukupuolten tasa-arvoa. Tavoite 4: Vähennetään lapsikuolleisuutta. Tavoite 5: Parannetaan äitien terveydentilaa. Tavoite 6: Torjutaan HI-virusta/aidisia ja muita sairauksia. Tavoite 7: Varmistetaan ympäristön kestävä kehitys. Tavoite 8: Osallistutaan globaaliin kehitysyhteistyökumppanuuteen.

maailmanlaajuisesti. Asiakirjoissa on selkeää ja yksityiskohtaista tietoa eri vuosituhanneen tavoitteiden varsin eritahtisesta etenemisestä sekä jäsenvaltioiden taloudellisesta panostuksesta julkisen kehitysavun muodossa. Niissä tuodaan esille viivästyksiä ja puutteita peittelemättä, miten monisyisiä ne toimet ovat, joita EU on käynnistänyt sekä sisäisesti että erilaisissa kansainvälisissä yhteyksissä eri osapuolten voimien yhdistämiseksi. Asiakirjoissa hahmotellaan myös uusia mahdollisuuksia vauhdittaa tarvittavia edistysaskelia.

4. pitää sitäkin valitettavampana, ettei ensimmäisessä komission tiedonannossa mainita nimenomaisesti ⁽²⁾ EU:n ja avunsaajamaiden alue- ja paikallisviranomaisia vuosituhanneen kehitystavoitteiden toteuttamiseen osallistuvina tahoina. Niiden mainitsematta jättäminen on ristiriidassa vuonna 2005 vahvistetun, EU:n kehityspolitiikan peruspilarit kattavan konsensuksen kanssa ja komission vuonna 2008 antaman tiedonannon kanssa, jossa tunnustetaan yksiselitteisesti alue- ja paikallisviranomaisten asema kehitysyhteistyön toimijoina. Se sotii myös neuvoston tästä tiedonannosta 10. marraskuuta 2008 antamia päätelmiä vastaan eikä sovi myöskään vuoropuheluun, jota komissio ja alueiden komitea – joka on ollut alue- ja paikallisviranomaisten virallinen edustaja 22. huhtikuuta 2009 yksimielisesti hyväksymästään lausunnosta 312/2008 fin alkaen – käyvät.

5. pitää välttämättömänä, että tämä puute korjataan neuvoston ja Euroopan parlamentin käsittelyjen jälkeen laadittavassa EU:n yhteisessä kannassa. EU-maiden ja muiden maiden alue- ja paikallisviranomaisten tärkeä rooli köyhyyden poistamisessa on tunnustettava.

⁽²⁾ Paitsi verotusta käsittelevässä asiakirjassa, jota ei – paradoksaalista kyllä – ole osoitettu AK:lle.

B Eri kysymyksiin liittyviä huomioita

6. ei halua palata yksityiskohtaisesti siihen, miten eurooppalaiset alue- ja paikallisviranomaiset ja avunsaajamaiden paikallishallinnot edistävät vuosituhanneen kehitystavoitteiden saavuttamista demokraattisen hallinnon avulla (3). Komitea on korostanut tätä seikkaa jo aiemmin ja esittänyt ehdotuksia vuodesta 2005 alkaen lausunnoissaan paikallisyhteisöjen tekemästä kehitysyhteistyöstä (4), joten asia lienee jo käynyt selväksi.

7. muistuttaa, että Accran vuoden 2008 toimintasuunnitelmassa tunnustetaan paikallis- ja aluehallinnon rooli kehitysavun uudessa rakenteessa.

8. katsoo kuitenkin, että EU:n valmistautuessa tuomaan kantansa esille kansainvälisissä yhteyksissä on syytä korostaa tiettyjä seikkoja, jotka vaikuttavat suoraan alue- ja paikallisviranomaisiin.

Vuosituhanne kehitystavoitteiden saavuttaminen ja aihekohtaiset tiedonannot

9. muistuttaa, että kahdeksasta vuosituhattavoitteesta seitsemän koskee hyvin konkreettisia köyhyyteen liittyviä näkökohtia. Tilanne vuonna 2010, kun kaksi kolmannesta määräajasta on kulunut, on osin ristiriitainen. Tulokset ovat varsin positiivisia, mitä tulee äärimmäisen köyhyyden hienoiseen vähenemiseen, alle 5-vuotiaiden kuolleisuuteen, epidemioihin ja juomaveden saatavuuteen. Nälänhätään ja aliravitsemukseen, eriarvoisuuteen koulutuksessa, äitiyskuolleisuuteen, aidsiin ja jäteveden puhdistukseen liittyvissä asioissa tilanne on kuitenkin erittäin huono. Kun tarkastellaan kokonaistilannetta, johon ovat niin ikään vaikuttaneet ensin elintarviketähti ja sitten talous- ja finanssikriisi, olisi pidettävä mielessä maiden sisäiset ja etenkin maailman eri alueiden väliset erot: esimerkiksi Kiinan nousu parantaa tiettyjä indikaattoreita, mutta Saharan eteläpuolinen Afrikka on jäänyt eniten jälkeen lasten alakouluun pääsyssä, aidsin torjunnassa ja vedenpuhdistuksen saatavuudessa. Komitea muistuttaa myös, että kyseisten seitsemän vuosituhattavoitteen toteuttaminen riippuu kahdeksannesta tavoitteesta, ”globaalien kehitysyhteistyökumppanuuden edistäminen”, joka perustuu kriisistä huolimatta kaikkien toimijoiden solidaariseen sitoutumiseen köyhyyden voittamiseksi maailmassa.

10. on komission kanssa samaa mieltä siitä, että vuosituhanne kehitystavoitteet ovat toisistaan riippuvaisia. Kevätpaketin asiakirjoissa esitettyjen esimerkkien täydentämiseksi ja havainnollistamiseksi voidaan mainita lisäksi veden saatavuus, jota EU edistää vesialan ohjelmallaan ja joka on myös erittäin näkyvällä sijalla eurooppalaisten alue- ja paikallisviranomaisien yhteistyötoimissa. Juomaveden laatu vaikuttaa kaikkien terveyteen, mutta juomakelpoisen veden saatavuus mahdollistaa maatalouden kehittämisen

(3) Tästä esitetään lukuisia esimerkkejä mm. kuntien maailmanjärjestön (*United Cities and Local Governments*, UCLG – CGLU) joulukuussa 2009 julkaisemassa kannanotossa kehitysavun tuloksellisuudesta ja paikallishallinnosta (*UCLG Position Paper on Aid Effectiveness and Local Government*).

(4) Lausunnot CdR 224/2005 fin, CdR 383/2006 fin ja CdR 144/2008 fin sekä huhtikuussa 2009 annettu lausunto CdR 312/2008.

ja siten periaatteessa ravitsemuksen parantamisen ja muuttaa myös naisten ja etenkin tyttöjen elämää helpottamalla naisten työtä ja vapauttamalla tytöt käymään koulua.

11. korostaa, että vuosituhanne kehitystavoitteissa edistymisen edellyttää sellaisten kansallisten järjestelmien luomista, joihin liittyvässä suunnittelussa ja voimavarojen jaossa kiinnitetään huomiota muihinkin kuin vain nk. peruspalveluihin, joiden avulla pyritään vastaamaan tehokkaasti väestön perustarpeisiin.

12. pitää tärkeänä palauttaa tässä yhteydessä mieliin alue- ja paikallisviranomaisien keskeisen roolin tällaisten palvelujen tarjoamisessa ja organisoimisessa demokraattisen ja tehokkaan hallinnon periaatteiden mukaisesti niin, että päämääränä on kansalaisten hyvinvoinnin parantaminen.

13. pitää lisäksi paikallista lähestymistapaa välttämättömänä pyrittäessä vastaamaan väestörakenteen muutosta koskevaan haasteeseen. Se on yksi suurista kysymyksistä, joihin on puututtava toteutettaessa vuosituhanne kehitystavoitteita. Ellei paikallistason kehitystarpeita oteta huomioon esimerkiksi tukemalla maaseudun pieniä tiloja, maaltapako lisää kurjuutta hallitsemattomiksi muuttuvissa megalopoleissa tai voimistaa muuttoliikkeitä muihin maihin.

14. kehottaa komissiota näin ollen ottamaan huomioon kyseisen paikallisen kehitysyhteistyöulottuvuuden laadittaessa kumppanimaiden kanssa maita tai (usean maan) alueita käsitteleviä strategia-asiakirjoja. Komitea muistuttaa, että alue- ja paikallisviranomaiset on tässä yhteydessä kutsuttava mukaan kehitysyhteistyöohjelmien suunnitteluun ja toteutukseen. Globalisaation haasteisiin vastaaminen edellyttää kyseisten viranomaisien huomioon ottamista, sillä ne ovat itse paikalla vastuussa demokraattisesta hallinnosta ja paikalliskehityksestä.

15. Alue- ja paikallisyhteisöt voivat myös asianmukaisilla toimilla edistää suuren yleisön tietoisuutta köyhyydestä maailmassa kriisin yhteydessä sekä kehitysyhteistyön kiireellisyydestä. Yhteisvastuuta ja osallistumista ilmentävät toimet voivat myös tarjota maahanmuuttajaväestölle tilaisuuden löytää uudelleen alkuperäinen kulttuurinsa ja osallistua alkuperämaansa institutionaalisten rakenteiden ja kansalaisvapauksien vahvistamiseen kehityksen tukemiseksi.

Kehityksen rahoittaminen

Julkinen kehitysapu

16. arvostaa sitä, että EU (komissio ja jäsenvaltiot) on maailman suurin julkisen kehitysavun antaja (5). Vaikka julkisen kehitysavun määrä (arviolta noin 0,45 prosenttia bkt:sta) ei vuonna 2010 saavuta EU:n asettamia välitavoitteita, unioni antaa sitä selvästi enemmän kuin rikkaat maat keskimäärin (0,31 prosenttia bkt:sta vuonna 2010).

(5) Asiakirjan SEC(2010) 420 final liitteessä kerrotaan kunkin 27 jäsenvaltion julkisesta kehitysavusta ja sen näkyvistä vuoteen 2015 saakka.

17. huomauttaa, että eräät jäsenvaltiot lukevat jo nyt summan, jonka alue- ja paikallisyhteisöt käyttävät hajautetun kehitysyhteistyön toimiinsa, osaksi kansallista julkista kehitysapuaan. Toiset jäsenvaltiot eivät näin tee erinäisistä syistä.

18. katsoo näin ollen, että alue- ja paikallisyhteisöjen osuus julkisesta kehitysavusta tulee määritellä selvästi kansallisella ja kansainvälisellä tasolla.

19. katsoo, että määrällinen selvyys myös vahvistaisi alue- ja paikallisviranomaisten rahallista osallistumista maailmanlaajuisen köyhyyden torjuntaan. Vaikka alue- ja paikallisviranomaisten kokonaispanos on paljon suurempi kuin niiden rahoitusosuus, eräät niistä ovat jo asettaneet tavoitteekseen käyttää 0,7 prosenttia varoistaan yhteistyötoimiin kehitysmaiden auttamiseksi. Ne ovat myös luoneet rahoitusmekanismeja tiettyihin erityistarpeisiin vastaamiseksi (esimerkiksi Ranska – veden saatavuus).

20. katsoo myös, että voitaisiin tutkia sitä, että jokainen Euroopan 100 000 alue- ja paikallisyhteisöstä päättäisi kulloistakin kansallista lainsäädäntöä noudattaen osoittaa vapaaehtoisesti kehitysapuun vähintään 1 euron asukasta kohti vuodessa. Ne alue- ja paikallisviranomaiset, jotka eivät suoraan toteuta hajautetun kehitysyhteistyön toimia, voisivat maksaa osuutensa paikallisyhteisöjen kehitysapurahastoon, kuten Espanjassa nykyisin tehdään. Kehitysyhteistyöhön epäsuorasti vaikuttavia toimia (esimerkiksi suuren yleisön valvuttaminen köyhyydestä maailmassa) voitaisiin myös hyödyntää tässä yhteydessä.

Kehitysmaiden verojärjestelmät

21. on eurooppalaisten viranomaisten kanssa samaa mieltä siitä, että tulee työskennellä kehitysmaiden kanssa, jotta verotuloille luodaan demokraattisen hallintotavan mukaiset perustat ja käytännöt sekä toimitaan veroparatiiseja ja korruptiota vastaan. Komitea antaa tukensa kehitysmaiden kaavailemille tämänsuuntaisille toimille.

22. korostaa tässä yhteydessä seuraavia neljää seikkaa:

- Avunsaajamaiden alue- ja paikallisviranomaiset tarvitsevat resursseja voidakseen hoitaa niille osoitetut tehtävät, eikä niiden pidä olla riippuvaisia yksinomaan satunnaisesta julkiseen kehitysapuun perustuvasta rahoituksesta, jota ne voivat saada erityisesti talousarviotukena.
- Myös alue- ja paikallisyhteisöjen vastuuhenkilöt tarvitsevat sellaista teknistä apua, jota EU on halukas antamaan valtiotason vastuuhenkilöille.
- Euroopan alue- ja paikallisviranomaiset ovatkin jo kiinnittäneet huomiota tähän keskeiseen kysymykseen ja sisällyttäneet hajautetun kehitysyhteistyönsä institutionaaliseen osioon paikallisverotuksen organisointia ja hallinnointia koskevan avun.

— Jos EU:n rahoitustukea on saatavilla, se olisi suunnattava nykyistä suuremmin paikallis- ja alueviranomaisten tukemiseen.

23. korostaa alue- ja paikallisyhteisöjen ja kansalaisyhteiskunnan yhteistä roolia kehitystä tukevassa koulutuksessa ja suuren yleisön saamisessa tiedostamaan köyhyyden ongelma. Ilman kansalaisläheisiä aloitteita ja luottamusta varojen käyttöön olisi entistä vaikeampaa saada EU:n kansalaiset ymmärtämään, miksi kriisiaikana on kannettava taloudellista yhteisvastuuta maapallon muista alueista.

Institutionaaliset mekanismit

EU:n politiikkojen johdonmukaisuus

24. on tyytyväinen EU:n aloitteisiin kehityspolitiikkaa koskevan eurooppalaisen konsensuksen toteuttamiseksi. Konsensuksen mukaan sellaisten EU:n politiikkojen, jotka eivät koske kehitysyhteistyötä, ei pidä toimia vuosituhannen kehitystavoitteiden edellyttämien ponnistelujen vastaisesti. Lisäksi komitea muistuttaa neuvoston päättäneen marraskuussa 2009, että toimet keskitetään kahdentoista politiikanalan joukosta viidelle ensisijaiselle alalle, jotka ovat kauppa ja rahoitusala, ilmastonmuutos, maailmanlaajuinen elintarviketurva, muuttoliikkeet ja turvallisuus.

25. toteaa, että näin ollen tulee varmistaa mm. maailmanlaajuisen elintarviketurvan ottaminen huomioon vuoden 2013 jälkeistä yhteistä maatalouspolitiikkaa koskevan uudistuksen yhteydessä ja kehitysmaiden korkeasti koulutettujen ammattilaisten muuttoliikkeen edistäminen sellaisessa muodossa, että he palaavat aikanaan kotimaihinsa, jotta kyseiset maat eivät jää ilman asiantuntemusta, joka on oleellisen tärkeää niiden kehitykselle ja vuosituhannen kehitystavoitteiden toteutumiseksi etenkin terveydenhuollon alalla. Lisäksi alueiden paikallisissa kehittämisessä on otettava huomioon ympäristökysymykset.

Avun tuloksellisuus

26. AK kiittelee huhtikuussa 2009 antamassaan lausunnossa CdR 312/08 fin avoimesti avun yhtenäistämistä vuonna 2005 annettua Pariisin julistusta ja pitää sitä ”ratkaisevana edistysaskelena”. Lausunnossaan komitea toivoo, että eri yhteistyötasot nivellettäisiin toisiinsa yhteisellä sopimuksella ja avoimesti. Koska toimien yhteensovittamiseksi niistä tarvitaan tietoa, komitea on tiiviissä yhteistyössä Euroopan komission kanssa ryhtynyt luomaan internetiin hajautetun yhteistyön atlasta, jotta saadaan entistä kattavampi kuva siitä, mitä ja miten eurooppalaiset paikallisyhteisöt tekevät ja missä.

27. korostaa, että Euroopan maiden ja kumppanimaiden alue- ja paikallisyhteisöjen solmimien suhteiden ansiosta voidaan edistää konkreettisesti Pariisin julistuksessa ja Accran toimintasuunnitelmassa kiteytettyjä keskeisiä periaatteita, jotka koskevat demokratian omaksumista sekä toimien mukauttamista kumppanimaiden painotuksiin ja ominaispiirteisiin. Tämä ei saa jäädä vain valtioiden väliseksi asiaksi.

28. toteaa, että yhteisöjen toteuttamat toimet otetaan kyllä huomioon helmikuussa 2010 julkaistussa raportissa ⁽⁶⁾, joka on laadittu syyskuussa Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerin johdolla pidettävään kokoukseen ja jossa käsitellään vuosituhanen kehitystavoitteiden toteuttamista vuoteen 2015 mennessä. Raportissa korostetaan tällaisten toimien merkitystä, joka pohjautuu niiden synergisyyteen ja asianomaisten väestöryhmien osallistumiseen.

29. toivoo hartaasti, että kun Eurooppa-neuvostossa hyväksytään kesäkuussa EU:n yhteinen kanta, poliittiset johtajat eivät unohda, että vuosituhanen kehitystavoitteiden päämääränä on satojen miljoonien ihmisten arkielämän parantaminen ja että

laajojen kansainvälisten avustuskoneistojen tuloksellisuus mitataan paikallistasolla.

30. kehottaa siis ottamaan valtiotasoa alempana vaikuttavan hallinnon nimenomaisesti huomioon kesäkuussa ja syyskuussa esitettävissä EU:n ja kansainvälisen yhteisön analyyseissa ja ehdotuksissa. Euroopan 100 000 paikallisyhteisöä voivat saada liikkeelle pieniä puroja, joista syntyy suuria, elämää ruokkivia virtoja. Valtioiden ja paikallisyhteisöjen yhteistoimet tarjoavat tilaisuuden vahvistaa demokraattisia rakenteita ja edistää vaurauden oikeudenmukaista jakautumista, jotta voidaan hillitä äärimmäisen köyhyyden aiheuttamaa räjähdysherkkyyttä ja saavuttaa vuosituhattavoitteet vuonna 2010 tehtyjen poliittisten ja humanien sitoumusten mukaisesti.

Bryssel 9. kesäkuuta 2010

*Alueiden komitean
puheenjohtaja
Mercedes BRESSO*

⁽⁶⁾ YK:n asiakirja A/64/665.